

ACORDO do 17 de novembro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, polo que se someten a información pública a solicitude das autorizacións administrativa previa e de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do proxecto da liña de evacuación eléctrica do parque eólico San Martiño LAT 132 kV SET PE San Martiño-SET Larouco, sita nos concellos de Baltar e Xinzo de Limia (expediente IN408A 2021/043). DOG Núm. 228, de 26 de novembro de 2021. **Fin prazo para alegacións: 13 de xaneiro de 2022.**

NOME DO PROXECTO	PROMOTORA	MUNICIPIOS AFECTADOS	IMPACTOS AMBIENTAIS
LAT 132 kV SET PE San Martiño-SET Larouco	Iberdrola Renovables Galicia, S.A.	Baltar e Xinzo de Limia	<p>FRAGMENTACIÓN DO PROXECTO INDUSTRIAL EÓLICO EN VARIOS PROXECTOS INDEPENDENTES. DIVISIÓN ARTIFICIOSA E FRAUDE DE LEI.</p> <p>Por Acordo do 14 de outubro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, sométense a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do proxecto do parque eólico San Martiño, situado no concello de Baltar, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2020/77). DOG Núm. 205, de 25 de outubro de 2021. Non obstante a liña de evacuación tramítase aos efectos da avaliación ambiental como un proxecto separado.</p> <p>Non se somete a avaliación ambiental conxunta o parque e as súas infraestruturas de evacuación, que se tramitan como dous proxectos independentes.</p> <p>O parque eólico San Martiño e a súa liña de evacuación eléctrica LAT 132 kV SET PE San Martiño-SET Larouco preséntase dividido aos efectos da súa avaliación ambiental en dous proxectos independentes.</p> <p>Polo tanto, e a pesar de ser parte das infraestruturas de evacuación deste proxecto substráese da información pública o estudo de impacto ambiental da totalidade do proxecto industrial co que se está a privar á cidadanía afectada e ao público da súa consulta e avaliación dos impactos ambientais vulnerándose a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental e a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico (Lei española).</p> <p>Artigo 21. Actividades de produción de enerxía eléctrica.</p> <p>“5. Formarán parte da instalación de produción as súas infraestruturas de evacuación, que inclúen a conexión coa rede de transporte ou de distribución, e no seu caso, a transformación de enerxía eléctrica”.</p> <p>Ausencia de consulta transfronteiriça por afectar o parque eólico a Portugal:</p> <p>Artigo 49 da Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental.</p> <p><i>“Artigo 49. Consultas a outros Estados nos procedementos de avaliación ambiental.</i></p> <p><i>1. Cando a execución en España dun plan, un programa ou un proxecto poida ter efectos significativos sobre o medio ambiente doutro Estado membro da Unión Europea ou doutro Estado ao que España teña obrigação de consultar en virtude de instrumentos internacionais, o Ministerio de Asuntos Exteriores e de Cooperación notificará ao devandito Estado a existencia do plan, programa ou proxecto, e o procedemento de adopción, aprobación ou autorización a que está suxeito, outorgándolle un prazo de trinta días para que se pronuncie sobre a súa intención de participar no procedemento de avaliación ambiental.</i></p> <p><i>O Ministerio de Asuntos Exteriores e de Cooperación realizará a notificación a pedimento do órgano substantivo ou a solicitude do Estado que poida ser afectado.</i></p> <p><i>2. A notificación á que se refire o apartado anterior realizarase canto antes e, como moi tarde, cando se inicie o trámite de información pública. Cando o procedemento de avaliación ambiental inclúa o trámite de determinación do documento de alcance do estudo ambiental estratéxico ou do estudo de impacto ambiental, a notificación poderá realizarse durante este trámite e a pedimento do órgano ambiental.</i></p>

3. A notificación ao Estado que poida ser afectado irá acompañada da seguinte documentación:...”.

Falla de utilidade pública e interés social do parque eólico San Martiño e a súa liña de evacuación eléctrica LAT 132 kV SET PE San Martiño-SET Larouco:

A Lei 5/2017, do 19 de outubro modificou a Disposición transitoria segunda relativa da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e créanse o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, relativa ás Áreas de desenvolvemento eólico para incorporar nestas ás áreas de reserva e áreas de investigación, así como a franxa paralela a estas, previstas no Plan sectorial eólico de Galicia vixente. Sen embargo, **e a pesar desta e doutras recentes modificacións continúa sen someterse o Plan Sectorial eólico á avaliación ambiental estratéxica que esixe a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental** para todos os plans e programas, manténdose a planificación sectorial eólica galega fóra desta lei. Así o artigo 6 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, referido ao ámbito de aplicación da avaliación ambiental estratéxica, indica que ata as modificacións menores dos plans e programas necesitan da preceptiva avaliación ambiental estratéxica:

“1. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica ordinaria os plans e programas, así como as súas modificacións, que se adopten ou aproben por unha Administración pública e cuxa elaboración e aprobación veña esixida por unha disposición legal ou regulamentaria ou por acordo do Consello de Ministros ou do Consello de Goberno dunha comunidade autónoma, cando:

*a) Establezan o marco para a futura autorización de proxectos legalmente sometidos a avaliación de impacto ambiental e refíranse á agricultura, gandería, silvicultura, acuicultura, pesca, **ENERXÍA**, minería, industria, transporte, xestión de residuos, xestión de recursos hídricos, ocupación do dominio público marítimo terrestre, utilización do medio mariño, telecomunicacións, turismo, ordenación do territorio urbano e rural, ou do uso do chan; ou ben,*

b) Requiran unha avaliación por afectar a espazos Rede Natura 2000 nos termos previstos na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.

c) Os comprendidos no apartado 2 cando así o decida caso por caso o órgano ambiental no informe ambiental estratéxico de acordo cos criterios do anexo V.

d) Os plans e programas incluídos no apartado 2, cando así o determine o órgano ambiental, a solicitude do promotor.

2. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica simplificada:

a) As modificacións menores dos plans e programas mencionados no apartado anterior.

b) Os plans e programas mencionados no apartado anterior que establezan o uso, a nivel municipal, de zonas de reducida extensión.

c) Os plans e programas que, establecendo un marco para a autorización no futuro de proxectos, non cumpran os demais requisitos mencionados no

apartado anterior".

Á vista da multitude de proxectos eólicos que se están a tramitar arestora tanto por parte da Xunta de Galicia como do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico están a producirse importantes desaxustes entre a realidade actual e o contexto contemplado no Plan Sectorial Eólico de Galicia (páxina 91 da Memoria), que indica literalmente:

"En cualquier caso, la Revisión del Plan Sectorial Eólico de Galicia está concebida no sólo en esos términos de complementariedad requeridos por la L.O.T. sino que, asimismo, se sujeta a los Principios de mínima incidencia territorial y de máxima compatibilidad con los Planes Generales de Ordenación Municipal".

Non estamos por tanto no ano 1997, na data de aprobación do regulamento do Plan Sectorial eólico nin estamos ante unha planificación eólica de mínima incidencia territorial nin de máxima compatibilidade cos Plans Xerais de Ordenación municipal. A realidade é que estamos ante a tramitación numerosa de proxectos eólicos tanto autonómicos como estatais que inciden directamente e de xeito importante na vida das familias que viven e residen no medio rural, afectando de forma importante aos seus medios de vida, e que son totalmente incompatibles coas clasificacións urbanísticas municipais. A realidade é que a Xunta de Galicia está a favorecer a implantación de parques eólicos de forma indiscriminada dentro das Áreas de Desenvolvemento Eólico, rodeando os núcleos con turbinas que acadan unha altura de case tres veces a catedral de Santiago e deixando ás aldeas sen horizontes, incumprindo de facto o Convenio europeo da Paisaxe que incide no dereito da cidadanía a ser consultada sobre os obxectivos de calidade paisaxística. Isto incide directamente no seu benestar e na saúde das familias que viven e residen nos núcleos rurais afectados, que vén condicionada as súas vidas, o seu espazo vital e os seus horizontes, polos intereses de empresas alleas que só buscan explotar un recurso co mínimo custo e maximizando beneficios, á costa das familias e dos recursos comúns de todas as persoas e familias galegas.

Por outra banda, o contido do Plan Sectorial Eólico de Galicia nunca chegou a publicarse no DOG para público e xeral coñecemento das súas afeccións, cos conseguíntes prexuízos que se están a ocasionar arestora para as familias que viven e residen nos núcleos rurais de Galicia, que descoñecen na meirande parte dos casos as afeccións eólicas que teñen á beira das súas casas e terras (o seu medio de vida), vulnerándose así o artigo 9.3 da Constitución española que refírese a un principio tan básico dunha Democracia como é a publicidade das normas. Así temos o caso de que os Plans urbanísticos municipais si se publica o contido íntegro dos seus textos nos boletíns oficiais, pero o Plan Sectorial eólico de Galicia, de carácter supramunicipal e máxima incidencia territorial non.

Polo tanto, calquer utilidade pública ou interés social ou autonómico deste proxecto carece de xustificación algunha, xa que non pode amparar proxectos industriais que se desenvolvan ao abeiro dunha planificación sectorial eólica que vulnera de forma flagrante a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental.

Ademais a mercantil promotora non xustifica o interés autonómico do proxecto eólico, que non deixa de ser outro proxecto eólico máis, dos moitos que se están a tramitar arestora por parte da Xunta de Galicia. Estaríamos ante un caso de fraude de lei e desviación de poder que non deba ser amparada pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, órgano substantivo.

Por outra banda, o Acordo do 17 de novembro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, polo que se someten a información pública a solicitude das autorizacións administrativa previa e de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do proxecto da liña de evacuación eléctrica do parque eólico San Martiño LAT 132 kV SET PE San Martiño-SET Larouco, sita nos concellos de Baltar e Xinzo de Limia (expediente IN408A 2021/043) tampouco xustifica tal interés autonómico. As circunstancias estratéxicas deberan estar debidamente xustificadas no proxecto, o que non é o caso.

Indica a mercantil promotora:

"En el apartado 4.7.9 del Decreto 19/2011 se indica que:

En las nuevas instalaciones de producción de energía primará la integración ambiental y paisajística, por lo que para la justificación de la idoneidad

de la ubicación se deberán valorar las diversas alternativas, otorgando prioridad a los suelos ya transformados, y descartando, en cualquier caso, las que deriven en una mayor incidencia, sin perjuicio de las medidas correctoras correspondientes.”

Precisamente por este parágrafo que indica a mercantil promotora debe ser descartado este parque eólico porque a súa incidencia sobre o territorio é inasumible desde o punto de vista ambiental e paisaxístico. A súa incidencia territorial trascende incluso ao país portugués e afecta a un territorio e a unha paisaxe case virxe e con moi pouca presenza humana. Por outra banda, pon en perigo a coherencia da Rede Natura 2000 que fica practicamente á beira e carece de licenza social.

Ausencia do estudo do potencial eólico entre a documentación sometida a exposición pública.

A mercantil promotora non acredita a existencia do recurso eólico do parque eólico San Martiño tamén promovido pola mesma e parte da LAAT está fóra da ADE.

Ausencia de retorno social do proxecto industrial eólico.

A mercantil promotora non indica cal é o retorno social do proxecto. Os prexuízos do proxecto son máis que evidentes:

A liña denominada “LAAT 132 KV SET San Martiño – SET Larouco” iníciase na SET San Martiño percorrendo 11,131 km, composta por 43 vans. Esta liña iníciase no concello de Baltar (9.950 metros) e terminará no de Xinzo de Limia (1.181 metros). 42 apoios + 2 pórticos: 44. A mercantil promotora non indica a superficie que abranguen os accesos aos apoios nin a que hábitats afectan estes.

En relación co Plan Sectorial eólico e a Orde do 29 de marzo de 2010 da Consellería de Economía e Industria a traza proxectada atópase boa parte dela fóra da área de desenvolvemento eólico denominado San Martiño (Zona Inicio de Traza) e Larouco.

A Liña Aérea de Alta Tensión a 132 kV prevé danos e afeccións irreparables para as familias que viven, residen e/ou traballan nas parroquias de Vilamaior da Boullosa, Baltar, Niñodaguía no Concello de Baltar e Gudín en Xinzo de Limia.

Existe unha afección severa e irreparable á Área de Especial Interese Paisaxístico Fraga da Rousía causado polo voo da LAAT entre os apoios 9 e 10.

A nivel de concentracións parcelarias, os apoios nº 10, nº11, nº 12 e nº 13 atópanse na área de concentración parcelaria, pero a mercantil promotora non indica como se chama esa área.

Ao anterior hai que indicar un elevado número de cruzamentos con distintos cauces, dous apoios almentos en zona de policía de cauces. Máis de 5.833,46 metros e liña sobre masas arboradas cos conseguintes prexuízos irreparables que isto supón. Case 6 km de eliminación de bosque arborado ou ancient wood galego eliminado de forma irreversible. Ao anterior hai que engadir que 41 apoios sitúanse sobre HIC e 41 sobre MVMC. Toda a LAAT está entro da ZPAP Conca Baixo Miño.

O Castro máis próximo está preto de 200 metros e a escasos 30 metros o elemento patrimonial denominado A Cruz 05. A LAAT é visible desde a Vía da Prata. A descontextualización do patrimonio é evidente. Ao anterior hai que engadir os impactos do parque eólico San Martiño e os dos demais parques previstos para a mesma área xeográfica. Cómpre engadir ademais que 11.082 metros da LAAT están sobre zona prioritaria de avifauna.

Afección significativa, severa e prexuízos irreparables para a Paisaxe e á biodiversidade. Incremento do Feísmo Paisaxístico e afección

severa ao turismo e á hostalería:

O parque eólico e a súa infraestrutura de evacuación fragmenta os hábitats, os ecosistemas e implica directamente a perda de biodiversidade. Pero non é só este parque. Existen outros parques no mesmo ámbito xeográfico. A LAAT proxectada (ao igual que o parque eólico San Martiño) transforma as paisaxes de mosaicos agro –forestais e de montaña nunha paisaxe inhóspita de marcado carácter industrial inzada de muíños e liñas de alta tensión. Por outra banda, o proxecto afecta de maneira irreversible a lugares identitarios para a poboación e as familias que viven, residen e/ou traballan no ámbito xeográfico do parque e que resultan obviadas pola mercantil promotora:

O Caneiro, A Estrada, Pena Muller, Serra do Larouco, A Pedra do Marco, O Erbedo, As Covas, O Sabugueiro, Abelleiro, Portela, As Poulas do Bacoreiro, Cruceiro de Augalevada, O Folón, A Chaira, A Arca dos Penedos, A Cruz, Padrocelos, Lama Sacera, Arando, A Veiga do Bido, O Penedo do Lobo, O Curro Vello, Porto da Randiña, Outeiro do Raposo, As Fontenlas, Os Mourozos, Coto Farelo, Fonte dos Carabineiros, O Queirugal, O Penedo do Bandeiro, Outeiro do Crego, O Portal da Veiga, O Castriño, A Veiga Grande, Santa Isabel, O Bulleiro, A Cascalleira, O Castrelo, Laspedo, A Rousía, Outeiro da Cruz, Curral Vello, Pedra Facha, O Outeiro da Fonte de Chaos, Seidoiro do Brasileiro, Os Arneiros, A Ferreira, a Ermida de Sta. Bárbara, As Muradellas, Tornadoiro da Auga, O Corgo, Nazauga, Viserras, Freixediño, Forno da Tella, Camiño do Porto de Vacas, A Igrexa dos Mouros, A Agra de Santo Adrao, Monte Matai, Regueiro da Xesta, Os Campelos, Ribeira do Inferno, A Lama da Cabana, A Lama dos Lobos, A Lama do Toxo, As Bagoás, As Poulas do Medio, O Meixón, O Penedo da Moa, O Porto do Lobo, O Trovio, Monte de Saceda, A Fraga Brava, O Penedo do Frade, O Outeiro dos Santos, As Laxas, O Campo do Sol, ... etc.

Ao anterior hai que engadir a afección aos lugares peculiares e identitarios aos que tamén afecta o parque eólico San Martiño:

Alto da Frieira ou de Chadoiro e Azoreira onde nace o Corgo das Lamas e río de Porto Cancelo, Valdagoia, Arribas, Pedra da Facha, Laspedo, O Castro, As Aguzadoiras, A Ferreira, A Lobagueira, Serra de Gomariz, A Lama do Santo, A Ladeira, Penedo da Muller, Penedo da Reina Loba, A Gralleira, Gundal, Outeiro do Bidal, Capela de Sta. Bárbara, A Baixa Limia, O Uzal, A Grixoa, Pico das Corvaceiras, Ermida de San Xoán, Pedeneixe, A Cabana, Corvatiño, Ermida de San Xis, Coruxás, Corona, O Sisto, regato dos Mallos, Capela de San Martiño, As Vesadas, O Corgo, Medexorxe, O Castriño, A Rousía, Santa Isabel, Seidoiro do Brasileiro, A Ponte do Monte Matai, A Agra de Santo Adrao, Serra do Larouco, Montes Chaos, Pena Curva, Monte Queimado, As Laxas, A Anta, O Alin, Os Chaos, Covelo, Pedreiro, Outeiro Meao, O Seixo, Penedo do Seixo, O Porto das Mozas, A Borbolleira, Portela de San Fitoiro, Castelo de Sindín ou de Portello, Portela da Veiga, Peñas de Malrandín, Monteagudo, Espiños, o val fluvial do río Salas, Montes Moas e Veiga, A Cova da Muda, A Fontenla, A Veiga, As Pozas, As Touzas Bastas, A Devesa, A Lama de Medos, Outeiro do Crego, Camiño do Contrabando, Castro de Sabucedo, Peto de ánimas en San Martiño dos Peros, Castro da Boullosa e Núcleo da Rousía.

Lugares identitarios ou peculiares en terras portuguesas: Alto da Escusa, Penedo de Cruces, A Lomba, Outeiro da Fonte de Chaos, Fonte da Moura, Cabezo de Lamas, Cabezo Alto, Curral Vello.

Estas paisaxes identitarias ou peculiares están construídas a partir das vidas das persoas, as súas percepcións e son moitas veces fundamentais para o sentimento de identidade e o benestar das persoas. Trátase de paisaxes identitarias das persoas que constrúen e viven na paisaxe en si, cuxas miradas probablemente non son panorámicas, nin sequera admiran, pero cuxas percepcións sensoriais descenden aos máis pequenos detalles, identificando paisaxes de vida, soños, símbolos. A mercantil promotora pretende a afección a estas paisaxes sin a preceptiva licenza social.

Por último, destacar a presenza de grandes afloramentos rochosos ou crestóns, de xisto, que definen unha paisaxe moi característica e que, desde o punto de vista do patrimonio cultural, relaciónanse con este na presenza de cruces de termo gravadas sobre os mesmos, xa que serven de elementos delimitadores do espazo administrativo en épocas históricas. Os parques eólicos e as súas liñas de evacuación descontextualizan todo este patrimonio cultural estreitamente vencellado ao territorio e á paisaxe.

Pero hai que ter en conta tamén que existe unha mancha de infraestruturas eólicas no ámbito xeográfico de afección do proxecto tan agresivos

como os parques eólicos Mistral e Tramontana e a LAT que os une (o “Liña de alta tensión a 132 KV desde a subestación do parque eólico Tramontana, pasando pola subestación do parqueeólico Mistral, ata subestación de Salas”. Código: 2021/0131). Esta liña de alta tensión parte da Subestación do parque eólico Tramontana (que se tramita de forma independente da infraestrutura de evacuación en claro fraude de lei) atravesando O Castriño, o regato do Carballo, o regato da Rousía no val fluvial de Santa Isabel e o rego dos Campelos. Baixa cara Laspedo para conectar coa subestación do parque eólico Mistral (que se tramita de forma independente da infraestrutura de evacuación en claro fraude de lei), cruza o rego do Castelo, A Ladeira do Outeiro da Cruz. Atravesa os regatos do Gundal, Chao da Lama, o río Salas, o regato das Covas en dirección á Pedrosa e á Coutada de Covas.

Ao igual que a Liña de Alta Tensión e os parques eólicos Mistral e Tramontana os impactos son inasumibles para un territorio que forma parte da Reserva da Biosfera Transfronteiriza Geres – Xurés.

Estariamos a falar xa dunha paisaxe cada vez máis industrial co abandono progresivo e crecente dos tradicionais mosaicos agro –forestais e de montaña. O impacto paisaxístico e a fragmentación dos hábitats é inasumible desde o punto de vista do benestar das familias afectadas e a perda da biodiversidade é incoherente coa crise climática actual. Ao anterior hai que engadir un impacto severo e inadmisibile sobre os recursos hídricos e as Zonas protexidas de auga potable (ZPAP) lineais e poligonais.

AFECCIÓN IRREVERSIBLE Á RESERVA TRANSFRONTEIRIZA GERES- XURES

No relevo da Reserva destaca a presenza das serras cunha paisaxe montañosa característica que alcanza a súa cota máxima, por encima dos 1.500 metros, nos altos de Nevosa e Fontefría situado no núcleo central dos cumes da serra. Unha sucesión de serras, como a do Xurés, do Quinxo, Santa Eufemia, Pisco, Leboreiro, Mourela, Peneda, Soajo, Amarela ou a Serra de Pena de cuxas cumes baixan multitude de ríos que verten as súas augas ao río Caldo e Salas, afluentes do río Limia, que nos seus percorridos configuran unha espectacular paisaxe. Os vales profundos cortan a montaña descendendo ata preto dos trescentos cincuenta metros conducindo abundantes augas ao leito encaixado e de vertentes abruptas como é o río Limia.

Outros Espazos Naturais Protexidos catalogados máis próximos á área de estudo son os seguintes:

- Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xurés, catalogado tamén como Zona de Especial Conservación (ZEC), Zona de Especial Protección da Avifauna (ZEPA) e Zona de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN).

Afección severa e prexuízos irreversibles para as Áreas de Interés paisaxístico (AEIP):

Tanto o proxecto da LAAT como o parque eólico San Martiño implican prexuízos irreparables para as paisaxes e lugares identitarios ou peculiares para a poboación xa que non preservan o medio físico, nin os valores tradicionais, nin os sinais de identidade e a memoria histórica de Galicia en contradición clara e manifesta co artigo 5 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do chan de Galicia.

Penedos da Raíña Loba AEIP_04_14

Fraga da Rousia AEIP_04_21

Serra da Pena-O Couto Mixto AEIP_04_20

Espazo Natural Brañas de Golpellás AEIP_04_12

Serra do Xurés AEIP_04_19

Penas da Serra do Larouco AEIP_04_15

Río Airoa AEIP_04_13

Serra da Pena-O Couto Mixto AEIP_04_20

O Catálogo das paisaxes de Galicia delimita as áreas de especial interés paisaxístico (AEIP) de “Penedos da Raíña Loba” ao norte; a “Serra da Pena –O Couto Mixto” e a “Fraga da Rousia” e as “Penas da Serra do Larouco”. Cómpre lembrar que estas mesmas paisaxes estarían tamén afectadas

polos parques eólicos Mistral, Tramontana e a LAT que os une. Sen embargo, cómpre indicar que a Paisaxe non ten límites e trátase ademais de Paisaxes excepcionais. Cómpre ter en conta que ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a mercantil promotora e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso o rexeitamento social a este proxecto é masivo pola afección irreversible ás Paisaxes e a espazos de elevado valor ambiental e de servizos ecosistémicos.

Afección severa a itinerarios de carácter patrimonial e ás paisaxes. Afección severa ao turismo e á hostalería.

Couto Mixto (PAT015)

Camiño Privilexiado do Couto Mixto (PAT016)

Prohibición da recalificación urbanística dos terreos incendiados:

Indica a mercantil promotora:

“De manera adicional, consultando el Plan Básico Autonómico de Galicia, parte de los componentes del parque eólico se proyectan sobre áreas afectadas por incendios (sombreadas en rojo) en el periodo comprendido entre los años 2010 y 2018”.

Afección ambiental e paisaxística severa e irreversible. Fragmentación de hábitats e perda de biodiversidade. Perda da conectividade ecolóxica.

O Xurés é diverso en paisaxes e vida. Zona de transición floral eurosiberiana (atlántica) e mediterránea coa conxugación de factores altitudinales e orientación dos vales. Nos cumes, vexetación de monte baixo. Nas zonas do val, robledales e outras especies. Importancia dos bosques de galería nos cursos fluviais. Manadas de lobo e as súas presas. Tamén cabra montesa nun programa de reintroducción e recuperación do cabalo chamado cabalo galego ou garrano.

https://www.turismo.gal/docs/mdaw/mza2/~edisp/turga306815.pdf?langId=es_ES

<https://galicianaturaleunica.xunta.gal/es/baixa-limia-serra-xures>

https://www.turismo.gal/que-visitar/espazos-naturais/parques-naturais/parque-natural-baixa-limia-serra-doxures?langId=es_ES

<https://www.reservabiosferageresxures.eu/es/file/528/download?token=9gUXliMP> <http://www.parquenaturaldoxures.com/>

Afección moi severa e prexuízos irreparables para a Rede Natura 2000 e a súa coherencia. Falla de conectividade ecolóxica entre os ecosistemas. Cómpre ter en conta que as especies non entenden de límites xeográficos e que o mantemento da conectividade ecolóxica é fundamental para o mantemento dos ecosistemas e da coherencia da propia Rede. Afección significativa e danos irreversibles a outros espazos protexidos:

1.-Reserva de la Biosfera:
Reserva Transfronteriza Geres-Xures

- 2.- Red natura 2000 (ZEC) Baixa Limia
- 3.- Red natura 2000 (ZEPA) Serra do Gerês
- 4.- Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xures
- 5.-ZEPVN Baixa Limia Zona Protección
- 6.-Aguas Potables (Lineal):
Arroio de Faramontaos
- 7.-Zona Protección Aguas Potables (Poligonal):

Cunca Baixa do Miño, moi afectada polo parque eólico e con previsibles danos irreversibles para esta.

Afección severa a do galápagos europeo (*Emys orbicularis*):

Localízanse áreas de distribución potencial do galápagos europeo (*Emys orbicularis*), establecidas polo Decreto 70/2013, do 25 de abril, polo que se aproba o Plan de recuperación do galápagos europeo (*Emys orbicularis* L.) en Galicia, quedando a área de distribución desta especie afectada polo proxecto.

Baixa Limia

• **Código do ZEC**

ES1130001

Rexión

Atlántica e Mediterránea.

Data declaración LIC

29 de decembro de 2004. Decisión da Comisión do 7 de decembro de 2004, pola que se aproba a lista de lugares de importancia comunitaria da rexión biogeográfica atlántica.

21 de setembro de 2006. Decisión da Comisión do 19 de xullo de 2006 poa que se adopta, de conformidade coa Directiva 92/43/CEE do Consello, a lista de lugares de importancia comunitaria da rexión biogeográfica mediterránea

Data declaración ZEC

31 de marzo de 2014. Decreto 37/2014, do 27 de marzo de 2004, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

Instrumentos de planificación

Plan director da Rede Natura 2000. Decreto 37/2014.

Superficie

33.921 ha.

Concellos

Padrenda, Quintela de Leirado, Vereas, Bande, Lobeira, Entrimo, Lobios, Muíños, Calvos de Randín

Situación

No extremo sudoccidental da provincia de Ourense, facendo fronteira con Portugal. As localidades de referencia son Leirado, Bande, A Vila (Lobeira), Muíños, Lobios e Calvos.

Outras figuras de protección

Da Rede Natura 2000:

Zona de Especial Protección para as Aves (ZEPA) "Baixa Limia-Serra do Xurés" de 31.287 ha.

Da Rede Galega de Espazos Protexidos:

- Parque Natural "Baixa Limia-Serra do Xurés", cunha superficie de 29.345 ha.

- Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais “Baixa Limia” de 33.920 e “Baixa Limia-Serra do Xurés” de 31.287 ha.

Outras figuras:

- Reserva da Biosfera “Transfronteiriza Gêres-Xurés”

A área forma unha unidade coa ZEPA PT002 (62.922 ha) e Parque Nacional Peneda-Gerês (70.290 ha), en Portugal.

Baixa Limia - Serra do Xurés

- **Código ZEPA**

ES0000376

Data de declaración

2 de abril de 2004.

Instrumentos de planificación

Plan director da Rede Natura 2000. Decreto 37/2014

Superficie

31.287 ha.

Concellos

Quintela de Leirado, Vereia, Bande, Lobeira, Entrimo, Lobios, Muíños, Calvos de Randín.

Situación

No extremo sudoccidental da provincia de Ourense, facendo fronteira con Portugal. As localidades de referencia son Leirado, Bande, A Vila (Lobeira), Muíños, Lobios e Calvos.

Outras figuras de protección

Zona Especial de Conservación “Baixa Limia”, ZEC ES1130001, de 33.921 ha.

Parque Natural “Baixa Limia-Serra do Xurés”, de 29.345 ha.

Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN) “Baixa Limia”, de 33.920 ha. e “Baixa Limia – Serra do Xurés”, de 31.287 ha.

Reserva da Biosfera “Transfronteiriza Gêres – Xurés”

A área forma unha unidade coa ZEPA PT002 (62.922 ha) e Parque Nacional Peneda-Gerês (70.290 ha), en Portugal.

Avifauna

Avifauna moi rica, produto da posición bioxeográfica da área e da complexidade ambiental derivada do gradiente altitudinal e a diferente orientación das cadeas montañosas. Destaca a presenza de aves rapaces, incluíndo especies moi ameazadas e de distribución moi localizada, como a agüia real (*Aquila chrysaetos*), que aínda que non nidifica desde hai anos, utiliza habitualmente as serras como área para campar desde os seus territorios do Parque Nacional Peneda-Gerês; a agüia perdigueira (*Hieraaetus fasciatus*), que ten aquí a súa zona de presenza máis frecuente en Galicia; e o bufo real (*Bubo bubo*), cuxa poboación foi reforzada mediante a solta de varios exemplares. Así mesmo, nidifican a agüia cobreira (*Circaetus gallicus*) o miñado abelleiro (*Pernis apivorus*), a gatafornela (*Circus cyaneus*), a tartaraña cincenta (*Circus pygargus*), e o falcón peregrino (*Falco peregrinus*). Avifauna mediterránea e montana, ligada a rochedos e matogueiras, con moitas especies de distribución máis ou menos localizada en Galicia (nalgúns casos con poboacións moi reducidas), entre elas o pombo pequeno (*Columba oenas*), a andoriña dáurica (*Hirundo daurica*), a pica campestre (*Anthus campestris*), o pedreiro rubio (*Oenanthe hispanica*), os merlos rubio (*Monticola saxatilis*), e azul (*Monticola solitarius*), a choia (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*), e o escribente das hortas (*Emberiza hortulana*). En contraste, o espazo natural (xuntamente co Parque Nacional Peneda-Gerês) acolle algunhas das poboacións máis sudoccidentais de especies tipicamente eurosiberianas, como a pica das árbores (*Anthus trivialis*), a papuxa picafollas (*Sylvia borin*), o picanzo vermello (*Lanius collurio*), o cardeal (*Pyrrhula pyrrhula*), e o escribente amarelo (*Emberiza citrinella*). O

cruzabico (*Loxia curvirostra*), ten aquí unha das súas poucas (quizais a única) zonas de cría en Galicia. Entre a avifauna acuática, ligada aos encoros, destaca a presenza como hibernante do mergullón cristado (*Podiceps cristatus*), e a cría da píllara pequena (*Charadrius dubius*).

Transfronteiriza Gêres-Xurés

Data de declaración

27 de maio de 2009

Superficie

Total 330.874 ha: Norte de Portugal: 267.958 ha, Galicia: 62.916 ha

Ayuntamentos

Bande, Calvos de Randín, Entrimo, Lobeira, Lobios e Muiños en Galicia.

Arcos de Valdevez, Melgaço, Montalegre, Ponte da Barca e Terras de Bouro no Norte de Portugal

Situación

España- Portugal. Ao suroeste da provincia de Ourense.

Outras figuras de protección

Zona de Especial Protección para as Aves (ZEPA) "Baixa Limia - Serra do Xurés", ZEPA ES0000376, de 31.287 ha.

Zona Especial de Conservación (ZEC) "Baixa Limia", ZEC ES1130001, de 33.920 ha.

Parque Natural "Baixa Limia - Serra do Xurés" de 29.345 ha.

Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN) "Baixa Limia-Serra do Xurés" de 31.287 ha e "Baixa Limia" de 33.920 ha.

Parque Nacional da Peneda Gerês (Portugal).

SIC Serras da Peneda e Gerês.

PTCON 0001 Reserva Biogenética Matas de PalheirosAlbergaria.

PT 930003 (Red de Reservas Biogenéticas del Consejo de Europa).

Parque Natural Baixa Limia – Serra do Xurés:

O máis grande de Galicia

A pedra granítica e a paleta de verdes das 30.000 hectáreas que abarca o Parque Natural Baixa Limia-Xurés destacan nunha paisaxe que conxuga serras agrestes e suaves cunha altitude media por encima dos 1.000 m. É o de maior extensión dos seis parques naturais galegos, sendo recoñecido o 11/03/1993.

Xunto co veciño Parque Nacional Peneda-Gerês conforma o núcleo da Reserva da Biosfera Transfronteiriza Gerês-Xurés.

<http://galicianaturaleunica.xunta.gal/gl/baixa-limia-serra-xures>

Afección moi severa e prexuízos significativos para os recursos hídricos. Vulneración flagrante da Directiva Marco da Auga (DMA). AUSENCIA DUN ESTUDO HIDROLÓXICO E HIDROXEOLÓXICO QUE GARANTA A CALIDADE DAS MASAS DE AUGA SUPERFICIAIS E SOTERRADAS E A NON AFECCIÓN AOS ACUÍFEROS:

O obxecto da presente Directiva é establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que: a) preveña todo deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e húmidos directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos.

O estudo hidrolóxico presentado pola mercantil promotora é moi deficiente. Non permite coñecer o estado dos cauces afectados polas obras, nin contempla medicións de caudal, nin da calidade das augas...etc. O estudo hidroxeolóxico non permite coñecer que masas de auga soterradas vansen ver afectadas, nin cal é a calidade destas, nin en qué puntos se van a producir as afeccións. E estas deficiencias obsérvanse tanto respecto a este proxecto como con respecto o proxecto do parque eólico San Martiño, da mesma promotora.

Por outra banda a mercantil promotora obvia que na paraxa da Cruz nace un regato tributario do regato da Cereixeira e esquece outros regatos como regato do Caneiro, río da Rousía, regato de Forcadas, Corgo da Mina, regato Poleiro, río das Xugadas, regato do Carballo, regato da Seínza, regato da Rousía ou dos Campelos, regato da Ponte da Pedra, regato Levenizas, Presa de Gudín, regato do Castelo. Nas Fontenlas nace o Corgo da Mina, onde hai moitos outros mananciais obviados pola mercantil promotora. O regato do Carballo nace en Portugal, preto da liña da fronteira, atravesa a paraxe de Santo e é atravesado pola LAAT. O regato da Rousía ou de Campelos tamén nace en Portugal. Na paraxe das Laxas cruza a fronteira portuguesa o regato da Rousía ou dos Campelos. O Porto da Randiña é o lugar de nacemento dun importante val fluvial onde confluen multitude de regos e cauces.

Cómpre ter en conta ademáis as afeccións e prexuízos que o parque eólico San Martiño producía na súa superficie de afectación. Así cómpre lembrar en relación ao parque que:

No Alto da Frieira ou de Chadoiro e Azoreira nace o Corgo das Lamas e río de Porto Cancelo.

O rego do Carballal que nace entre o Alto da Frieira ou de Chadoiro e As Touzas de Zudro.

O regato do Castelo que nace no Outeiro da Cruz. É dicir, que os ríos e cauces nacen ou agroman nos outeiros onde a mercantil promotora prevé a instalación dos eólicos.

Nestes altos tamén nacen diversos cauces portugueses que regan As Lamas de Sendín. O regato das Cordas nace no polígono 4 da parcela 684.

Afeccións significativas aos seguintes cauces:

Id. río	Denominación	ID	Id. río
21011	Corgo da Mina	21034	Regato Do Carballo
25418	Corgo das Devesas	25487	Regato Do Castelo
21037	Corgo das Lamas	25425	Regato Do Castelo
25424	Corgo do Folón	25435	Regato Do Chao Da Lama
21012	O Corgo	25432	Regato Do Mallo
21006	Regato da Candela	21005	Regato Do Mosterior
21014	Regato da Ponte Da Pedra	25420	Regato Do Ramiscal
25503	Regato da Rousía O Dos Campelos	25426	Regato Guindal
21015	Regato de Covas	25419	Rego Da Bouza
27665	Regato de Forcadas	25433	Regueiro Da Xesta
21004	Regato de Forzaos	25422	Río Da Infesta
20989	Regato de Pedrosa	25423	Río de Porto Cancelo
21038	Regato do Carballal	25488	Río Salas

Afección severa e prexuízos irreversibles para o sistema de brañas e humidais da zona de afección do proxecto:

Existen varios humidais, brañas e charcas afectadas pola instalación dos aeroxeradores. A mercantil promotora non menciona as brañas afectadas polos aeroxeradores: brañas do Corgo, brañas da Seínza, brañas do Chao da Lama, brañas do Corgo das Lamas, brañas da Randiña...etc. A LAAT afecta a turbeiras e humidais.

Pero ademáis hai que ter en conta a afección aos humidais e brañas producidas polo parque eólico San Martiño. Así cómpre lembrar:

A zona baixa dos corredores fluviais, en especial a do río Salas e os seus múltiples afluentes ou regos tributarios, conforman complexos húmidos de gran interese que deberan estar incluídos no Inventario de Humidais de Galicia (Ponte da Pedra, A Veiga e a Veiga de Farei), pero tamen moitos outros que existen no ámbito afectado polo proxecto. Nestes humidais predominan os medios turbófilos e higróturbófilos nos que abunda hábitats prioritarios como os queirogais húmidos atlánticos, as turbeiras altas activas e os mires de transición. Os corredores fluviais tamén conservan bosques aluviais de freixos e ameneiros (91E0*) e alimentan diferentes mosaicos de herbais higrófilos. Estes complexos húmidos ou espazos agrarios da área de afección do proxecto son de grande interese para a conservación de distintas aves incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, que presentan unidades poboacionesi en contacto coa próxima ZEPA da Limia, de aí a importancia de preservar a conectividade dos ecosistemas e non proceder a fragmentalos con una LAT. De aí a importancia de hábitats de interese para a conservación do sisón, do alcaraván e da avefría.

Existen numerosas brañas afectadas polas infraestruturas eólicas como: brañas do Outeiro do Vidal, brañas das Lamas, brañas das Aguzadoiras, brañas da Veiga, brañas da Rousía, brañas das Vesadas...etc.

Cómpre ter en conta que as infraestruturas afectan de forma irreversible a estes espazos. Ademais os aeroxeradores aséntanse practicamente sobre humidais, brañas e lagoas. A propia toponimia xa indica que estamos en presenza de humidais, Brañas e Lagoas. A afección aos recursos hídricos é irreversible. As importantes remocións de toneladas de terra para a instalación das cimentacións e plataformas dos aeroxeradores pode romper acuíferos e afectar seriamente ás masas de auga soterradas. Os humidais son fontes de vida, xa que o 40 % das especies do mundo viven ou se reproducen nestes espazos. Tamén son fonte de auga limpa e de alimento, de feito, unha de cada sete persoas depende dos humidais para o seu sustento. Os servizos que brindan os humidais son incalculables e insubstituíbles.

Centos de hectáreas de lagoas, lagos, brañas, xunqueiras, bosques húmidos e turbeiras están en serio risco de desaparición por mor da expansión denscontrolada de eólicos en Galicia. En Galicia só hai 5 humidais protexidos ao abeiro do Decreto 110/2004, do 27 de maio. Posteriormente no ano 2008 a Xunta de Galicia aprobaba o Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia, vixente na actualidade. Desde o ano 2008, data de creación do Inventario como rexistro público de consulta dos humidais, a Xunta abandonouno por completo e non se molestou en inventariar debidamente os humidais galegos incumprindo de cheo a Directiva 2000/60/CE, pola que e establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas (en diante DMA).

O obxectivo ambiental da DMA é “establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que preveña todo deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e humidais directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos”.

A inscrición dun humidal no Inventario de humidais de Galicia deixará constancia, como mínimo da súa dentificación, denominación e descrición, codificación e denominación do humidal, descrición xeral do humidal, tipoloxía, localización e superficie, localización xeográfica, administrativa e hidrolóxica, superficie do humidal, hábitats, vexetación e flora, fauna, réxime de protección, plans e medidas de conservación, estado de conservación e cartografía.

Ao non delimitarse debidamente os humidais do Inventario dificilmente se poden identificar, controlar e moito menos cumprir cos obxectivos de

calidade destas masas de auga que esixe a DMA e por tanto, xa non habería ningún obxectivo ambiental que cumprir, abandonando a súa sorte estes espazos que prestan grandes e valiosos servizos ecosistémicos.

O desleixo da Xunta de Galicia con respecto aos humidais e de tal envergadura que na praxe a cidadanía ten que pasar polo que indican as empresas nos proxectos, sen poder constatar a veracidade do que neles se realta. As obras de construción dos parques eólicos sobre estes espazos ou con afección aos mesmos, provoca a desaparición dos valores naturais destes. A apertura de viais, as cimentacións dos muíños, as gavias de cabreado, a construción das subestacións eléctricas, as liñas de evacuación e os centros de seccionamento están a provocar a fragmentación e drenaxe destas zonas húmidas con un impacto ambiental irreversible e inasumible nunha época de crise climática como a actual.

As turbeiras son importantes sumidoiros de carbono e por tanto son cruciais para facer fronte a unha emerxencia climática que está a acelerar a perda de biodiversidade. Os humidais están a desaparecer máis rápido que ningún outro ecosistema e a implantación de parques eólicos non seu ámbito xeográfico non é a solución adecuada para contribuír ao cambio climático. Existen numerosas zonas de humidais, xuncais, brañas e lagoas e directamente afectadas polos aeroxeradores. En consoancia co artigo 21 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo á consideración do cambio climático na planificación e xestión territorial e urbanística, así como nas intervencións no medio urbano, na edificación e nas infraestruturas do transporte, os humidais, as brañas e as lagoas, ao igual que as nascencias dos ríos deberan ser consideradas zonas de sensibilidade e exclusión de infraestruturas eólicas, pola súa importancia para a biodiversidade, conectividade e provisión de servizos ecosistémicos.

Afección severa e irreversible ao benestar das familias que viven, residen e traballan nos núcleos rurais afectados. Xeración de Feísmo Paisaxístico:

Gudín, San Lourenzo de Niñodaguia, Santa María de Lucenza, Texós, O Bouzo, Baltar, Santiago de Garabelos, Gomariz, Santo Antoiño, Montecelo, Vilamaior de Boullosa, Sendin, San Martiño de Peros, Sabucedo de Peros...

O impacto paisaxístico da LAAT é especialmente importante para os núcleos de:

Castro de Seceda

A Xironda (San Salvador)

Abades (San Paio)

Baltar (San Bartolomeu)

Carzoá (San Roque)

Garabelos do Bouzo

Gudín (San Miguel)

Lucenza (Santa María)

Niñodaguia (San Lourenzo)

Novás (San Nicolao)

Texís (Santa María)

Tosende (San Lourenzo)

Vilamaior da Boullosa (Santa María)

Vilar de Lebres (San Salvador)

Pero ademáis hai que ter en conta os impactos non só da liña de evacuación senón tamén do parque eólico San Martiño.

Cómpre ter en conta que a mercantil promotora só avalía as afeccións, e aínda así de maneira insuficiente, para as poboacións máis próximas e obviando o resto de núcleos que están dentro da poligonal do parque, entendendo esta como a superficie afectada por este. A altura dos aeroxeradores e a súa proximidade aos núcleos habitados implica unha particular afección sobre o benestar e a saúde das familias afectadas. Cómpre indicar tamén a presenza doutros parques eólicos na entorna, que tamén se atopan na cunca visual deste parque, coa conseguinte acumulación de afeccións. A mercantil promotora recoñece impactos significativos para os núcleos de poboación afectados polo p.e. San Martiño: ruidos das voaduras puntuais durante a fase de execución do parque, contaminación acústica e electromagnética durante o funcionamento, ou efecto de “sombra” das pás, alteracións das sinais de radio e televisión... etc. Ao que hai que engadir o impacto paisaxístico co que hai que convivir o resto dá vida... As afeccións acústicas son particularmente importantes para os núcleos de A Quinta, San Martiño de Peros e Sabucedo de Peros. Nas proximidades do parque existen os seguintes núcleos:

Ao norte:

- Sabucedo dos Peros (Baltar) a unha distancia aproximada de 1,0 km do aeroxerador SMA02.
- Medos (Baltar) a unha distancia aproximada de 1,0 km do aeroxerador SMA02.
- San Martiño dos Peros (Baltar) a unha distancia aproximada de 1,0 km do aeroxerador SMA03.
- A Quinta (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,1 km do aeroxerador SMA03.
- Montecelo (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,3 km do aeroxerador SMA04.
- Vilamaior da Boullosa (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,2 km do aeroxerador SMA04.
- San Paio (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,3 km do aeroxerador SMA03.

Ao sur:

Ao sur do parque eólico atópase Portugal. As poboacións máis próximas, son

- Sendim (Portugal) a unha distancia aproximada de 750 metros do aeroxerador SMA03.

Como xa se indicou a mercantil promotora obvia as casas e granxas illadas e obvia os núcleos que están a unha distancia inferior da entorna dos 2,0 km. Tampouco ten en conta todos os núcleos e vivendas da poligonal do parque eólico.

Ao anterior hai que engadir o impacto económico negativo xa que fragmenta ás explotacións repercutindo negativamente na calidade destas e no benestar dos animais das granxas próximas.

ÉXODO POBOACIONAL PARELLO Á INSTALACIÓN DE INDUSTRIAS AGRESIVAS COA ENTORNA E CO MEDIO AMBIENTE. PRESIÓN INDUSTRIAL EXCESIVA:

Impacto non avaliado pola mercantil promotora. O interese público e a utilidade social do proxecto carece de base e xustificación. Así o acredita o forte rexeitamento social á instalación masiva de parques eólicos nos núcleos rurais de Galicia. Nun rural no que a Xunta de Galicia permiten inzar muíños en calquer lugar como así o acredita o feito de que na mesma área xeográfica existan máis instalacións eólicas como:

- Parque eólico Mistral
- Parque eólico Tramontana
- LAT a 132 KV desde a subestación do parque eólico Tramontana, pasando pola subestación do parque eólico Mistral, ata subestación de Salas
- Larouco Fase I
- Larouco Fase II
- Serra de Gomariz
- Lamas de Feás
- Ao anterior hai que engadir que o proxecto prevé unha LAT con unha lonxitude de máis de 11 km ou 11.082,11 metros.
- As liñas de baixa tensión xa existentes acadan unha lonxitude de máis de 76 km ou 76.204,57 metros.

- As liñas de alta tensión xa existentes acadan unha lonxitude de máis de 232 km ou 232.636,64 metros.

*Ausencia dun inventario ambiental serio e cumprindo co esixido no artigo 35 e Anexo VI da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental: deficiencia do estudo da fauna, da flora, da biodiversidade...

*A promotora obvia a importancia micolóxica da área de afección do proxecto.

*A promotora obvia a importancia económica e ambiental da apicultura do lugar de afección do proxecto.

* A promotora obvia a importancia do cultivo da castaña e dos soutos.

VULNERACIÓN FLAGRANTE DA LEI 7/2012, DE 28 DE XUÑO DE MONTES DE GALICIA. ELIMINACIÓN DA MULTIFUNCIONALIDADE DO MONTE.

O monte é un sector estratéxico na economía galega que contribúe a mitigar o cambio climático e á descarbonización da economía. Aspecto non avaliado pola promotora. A mercantil promotora non avalía o impacto da estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación sobre o benestar das familias dos núcleos habitados e o posible éxodo poboacional que se pode dar derivado da mancha de estacións eólicas que hai no territorio e outras infraestruturas, que dificultan a vida no rural e a sustentabilidade e viabilidade das explotacións forestais e agro – gandeiras (fomentando o feito coñecido como despoboamento do rural ou España baleirada). A este respecto debera informar a Dirección Xeral Xeral de Defensa do Monte da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia e á luz da exposición de motivos e o artigo 5 da Lei 7/2012, de 28 de xuño se informe sobre a prevalencia do uso forestal sobre o uso eólico e a incompatibilidade deste, dentro da superficie afectada pola poligonal do parque eólico, en tanto en canto como ben di a exposición de motivos da referida lei, o monte galego é unha fonte de riqueza que xera emprego estable, descarboniza a economía, cumpre co protocolo de Kioto e realiza unha contribución importante ao PIB galego.

Como ben indica o artigo 25 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo ao “Desenvolvemento rural: política agraria, política forestal e enerxías renovables”:

“O Goberno incorporará na aplicación da Política Agraria Común, así como noutras estratexias, plans e programas en materia de política agraria e de desenvolvemento rural, e no Plan Forestal Español, medidas encamiñadas a reducir a vulnerabilidade ao cambio climático dos chans agrícolas, dos montes e dos chans forestais e para facilitar a preservación dos mesmos, entre elas, a elaboración dun mapa de vulnerabilidade, así como a avaliación e promoción de sistemas agrícolas e prácticas de xestión forestal sostibles para aumentar a súa resiliencia fronte ao cambio climático, que fomentarán en todo caso as sinerxias coa redución de emisións de gases de efecto invernadoiro nestes ecosistemas”.

A importancia do monte manifestase na existencia das seguintes comunidades de montes veciñais en man común afectadas pola LAAT:

▣ M.VM.C. Serra de Larouco (integrado por tres parcelas); A Escusa O Penedo (integrado por dos parcelas); Lama dos Lodiños; Gurita (integrada Por 3 Parcelas); O Corgo; Lama de Armental e A Millara; Outeiro de Chamardal; Poulas de Santamariña; Toxas; Lama Das Toxas (Distrito A Limia, Concello de Xinzo de Limia)

▣ M.VM.C. Chaos, Larouco (Distrito A Limia, Concello de Baltar)

▣ M.VM.C. Serra de Larouco (Distrito a Limia, Concello de Baltar)

▣ M.VM.C. Chaos, Larouco (Distrito A Limia, Concello de Baltar)

A importancia do monte maniféstase na existencia das seguintes comunidades de montes veciñais en man común afectadas polo parque eólico San Martiño:

▣ MVMC Moas E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).

- ☐ MVMC Chao De Lamas (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Queimado (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Chao De Lamas E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Serra De Larouco (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Serra De Gomariz E Pedroso (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Lazpedo, Cebreiro E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Posturia E Campelo (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Cebreiro E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Gralleiras (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Chaos, Larouco (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Da Gironda (pertencente ao termo municipal de Cualedro).
- ☐ MVMC Serra Dá Pena E Comeal (pertencente ao termo municipal de Calvos de Randín).
- ☐ MVMC De Santiago (pertencente ao termo municipal de Calvos de Randín).
- ☐ MVMC Couto Mixto, Veiga E Curvaceira (pertencente ao termo municipal de Calvos de Randín).

AFECCIÓN SEVERA E PREXUIZOS SERIOS E IRREPARABLES PARA AS EXPLOTACIÓNS AGRO-GANDEIRAS DA ÁREA DE AFECCIÓN DO PROXECTO:

A estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación fragmentan as explotacións agro –gandeiras coa conseguinte perda da base territorial destas e a perda de rendementos. A fragmentación que produce a infraestrutura eólica resulta incompatible cos obxectivos da Política agraria comunitaria (PAC). A empresa promotora non avaliou os impactos do proxecto sobre estas explotacións económicas e como repercute a estación eólica nas economías familiares dos núcleos afectados.

É por tanto un proxecto industrial agresivo non só coa paisaxe senón tamén incompatible co medio de vida e o benestar das familias porque implica unha transformación severa e incluso agresiva para o seu sustento económico e á base das economías familiares do rural afectado.

Prexuízos significativos e danos irreversibles para os hábitats prioritarios e de interés comunitario:

4030 Brezais secos europeos, 4020* Brezais húmidos atlánticos de zona tépedas de Erica ciliaris e Erica tetralix, 4090 Brezais oromediterráneos endémicos con aliaga, 9230 Carballeiras galaicoportugueses con Quercus robur e Quercus pirenaica, 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira 91E0* Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior 3110 Augas oligotróficas cun contido de minerais moi baixo 6230* Formacións herbosas con Nardus 8220 Ladeiras e saíntes rochosos silíceos con vexetación casmofítica 3150 Lagos e lagoas eutróficos naturais, con vexetación Magnopotamion ou Hydrocharition 5110 Formacións estables xerotermófilas de Buxus sempervirens en pendentes rocosas, 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano a alpino, 3170* Estanques temporais mediterráneos.

O proxecto elimina de forma irreversible unha parte importante destes hábitats vulnerando de forma flagrante a normativa que obriga a súa preservación nun estado de conservación favorable.

Prexuízos significativos e irreparables para o bosque de ribeira e o bosque autóctono galego ou ancient wood:

**Vulneración flagrante da Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres.

“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. 2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.

No presente proxecto a afección aos bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior Hábitat 91E0* é moi preocupante, xa que implica a

eliminación irreversible de exemplares, contrariamente ao que prescribe a Directiva citada. Pero tamén é moi preocupante a afección severa e irreversible ás Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica* 9230, hábitat non prioritario pero que igualmente existe o deber das Administracións públicas do seu mantemento nun estado de conservación favorable. A afección máis importante e severa prodúcese sobre dos numerosos cauces innominados afectados polas infraestruturas e que están sen codificar.

Cómpre ter en conta que a mercantil promotora indica:

“Además de los señalados, en el entorno de afección considerado se localizan otros 20 cauces de menor entidad, que no cuentan con nombre ni código asignado. De ellos, uno se cruzaría con el trazado de la LAAT. No obstante, la línea sobrevolaría los cauces sin afección prevista, no proyectándose ningún apoyo sobre ellos.

En lo que respecta a las Zonas de policía de cauces establecidas por el Proyecto Linde del Dominio Público Hidráulico, dentro del territorio de afección del conjunto de infraestructuras del parque eólico, se ha comprobado que dos de los apoyos de la línea (número 15 y 36) se proyectan parcialmente dentro de estas delimitaciones o franjas de protección de cauces”.

A liña supón a eliminación permanente da vexetación de ribeira. De feito a mercantil promotora recoñece a afección irreversible e permanente a máis de 5.833,46 metros de liña sobre masas arboradas cos conseguintes prexuízos irreparables que isto supón. Case 6 km de eliminación de bosque arborado eliminado de forma irreversible. Ao anterior hai que engadir que 41 apoios sitúanse sobre HIC.

Prexuízos significativos para o Lobo. Plan de Xestión do Lobo de Galicia.

O proxecto afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. Así o demostra non só a realidade física senón tamén os numerosos topónimos que referencian a presenza lobeira na zona. Existen multitude de referencias á presenza dos puntos de encontro lobeiros e testemuñas desta realidade. Neste sentido este proxecto afecta directamente e de forma irreversible aos hábitats da especie. Falla de avaliación por parte da promotora. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Non se siguen os criterios dos expertos que indican:

“• Recómendase que na fase de planificación dun novo parque eólico (fase proxecto) consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto dos parques eólicos sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido.

• É conveniente que durante a planificación dun parque eólico identifiquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evítese, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución”.

A totalidade das infraestruturas eólicas fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial. Os lobos son TERRITORIAIS, e os lobos que nun territorio alleo no que non estean abertos a aceptar elementos novos, serán eliminados. O 70% dos lobos que morren por causas naturais o son por esta causa.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguinte Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo.

Prexuízos significativos e incompatibles coa avifauna:

Circus pygargus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: "Vulnerable"

Catálogo Nacional de Especies Ameazadas: "Vulnerable"

Circus cyaneus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: "Vulnerable"

Especie en Réxime de Protección Especial

Circaetus gallicus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Hieraaetus pennatus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Milvus migrans

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Aegypius monachus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Nacional de Especies Ameazadas:

"Vulnerable" *Gyps fulvus*

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Falco peregrinus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Falco columbarius

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Bubo bubo

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: "Vulnerable"

Especie en Réxime de Protección Especial

Hai tres especies detectadas na contorna do proxecto que son a Ra iberica, a Ra temporaria e a píntega común catalogadas como "Vulnerables" polo Catálogo Galego de Especies Ameazadas.

Herpetofauna: lución (*Anguis fragilis*), a culebra viperina (*Natrix maura*), culebra de colar (*Natrix Natrix*) e as poboacións insulares do lagarto ocelado (*Lacerta lepida*) no ámbito dos réptiles e a ra patilarga (*Ra ibérica*), a ra de San Antón (*Hyla arborea*), as poboacións insulares do tritón

ibérico (Lissotriton boscai) e a píntega común (Píntega píntega).

Afección severa ao patrimonio cultural e arqueolóxico e a súa descontextualización:

GA32005001 Baltar
GA32005003 Baltar
GA32005006 Baltar
GA32005007 Baltar
TO32005024 Baltar
GA32028018 Xinzo de Limia
GA32028019 Xinzo de Limia
TO32005003 Baltar
TO32005004 Baltar
CRUZ 05 Baltar
Mina Romana Baltar

TO32005003 O CASTRIÑO. A infraestrutura do parque eólico máis próxima ao elemento é o tendido no van dos apoios 9 e 10. O trazado da liña voa sobre o elemento.

TO32005004 ANTA. A infraestrutura do parque eólico máis próxima ao elemento é o Apoio 1. Esta infraestrutura, sitúase xusto no ámbito deste topónimo.

Afección particularmente severa para o Outeiro Redondo ou Outeiro do Crego, estrutura castelaria e para o Castro da Boullosa. A afección esténdese a numerosos afloramentos rochosos que configuran unha paisaxe virxe ata a aparición deste proxecto.

Ao anterior hai que engadir o patrimonio afectado polo parque eólico San Martiño:

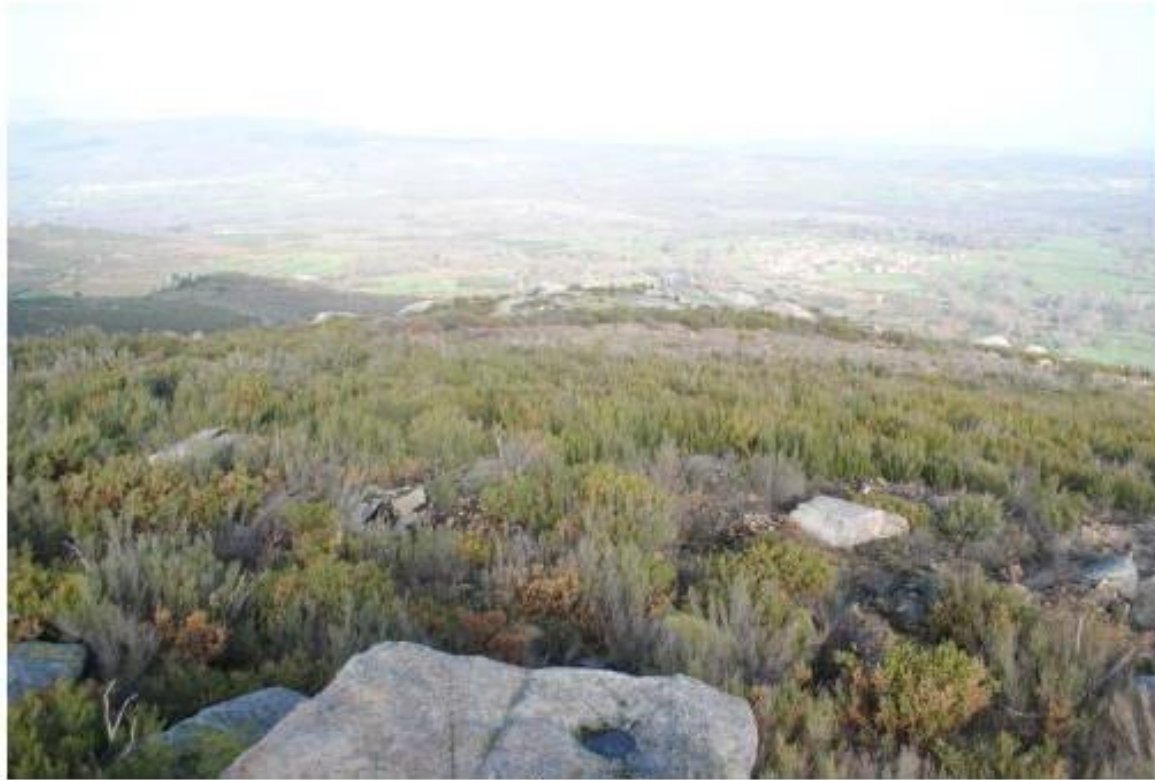
GA32005003	Baltar
GA32005028	Baltar
RE32005001	Baltar
TO32005001	Baltar
TO32005002	Baltar
TO32005004	Baltar
TUMULO 01	Baltar
TOP 01: ALTO DA FRIEIRA	Baltar
PETO DE PERROS	Baltar
CRUZ 01	Baltar
CRUZ 02	Baltar
CRUZ 03	Baltar
CRUZ 04	Baltar
CAMIÑO DO CONTRABANDO	Baltar

			Patrimonio cultural inmaterial: sen avaliar
--	--	--	--

A Comarca Paisaxística Alta Limia: a Alta Limia ten como principal unidade morfolóxica a depresión do Limia, que presenta o aspecto dunha gran chaira totalmente plana, a 620 m sobre o nivel do mar, que comprende a conca do río Limia e en que outrora se inscribiu ademais a hoxe seca Lagoa de Antela, nese momento a maior auga doce do noroeste da península, con 7 km de longo por 6 km de largo. En cambio, a restante superficie periférica, está adscrita a diferentes cordais cuxa altitude media supera o 1.000 m. Neste sentido, adquire protagonismo orográfico o sur da comarca, moi accidentado debido a unha masa montañosa compacta na que se poden distinguir ata catro serras: ao oeste a de San Tomé, de pouca extensión pero de notable altura (1.072 m). ; no centro a de Gomariz, Os Blancos e Baltar, con cotas que oscilan entre os 1.117 m e os 1.265 m; ao sur a da Pena, limítrofe con Portugal, co alto do Candal a 1.424 m; e, en liña con esta e en dirección sueste, a de Larouco, cuxo pico máis importante é o Farelo (1.398 m). Na prolongación final da Serra do Larouco, no seu ascenso cara ao norte, actúa como límite oriental da rexión de Limia, especialmente á altura do municipio de Sarreaus, unha cadea de 900-950 m de altitude, paralela aos montes da Requeixada, que serve á vez de liña divisoria entre o curso do Limia e o dos ríos Támega e Arnoia. Esta contorna montañosa da depresión complétase ao noroeste coa Serra de Monte Calvo (892 m) e ao oeste cos picos da Serra do Laboreiro (858 m). Trátase dun conxunto de serras case virxes e dunha beleza paisaxística espectacular que se ve enturbiada pola mancha de parques eólicos e as infraestruturas de evacuación que a Xunta de Galicia prevé instalar neste ámbito xeográfico.

Apoyo 34

Arvo 33

Apoyo 9

Imaxes do proxecto presentado pola empresa promotora